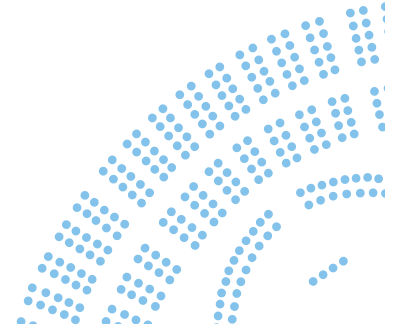
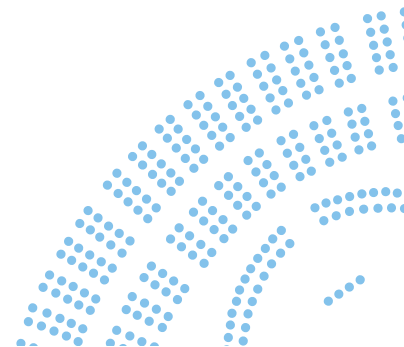

Riksdagen

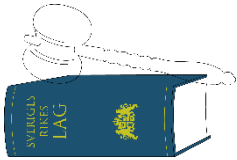
Mandatfördelningen

S	Socialdemokraterna	106
SD	Sverigedemokraterna	72
M	Moderata samlingspartiet	68
V	Vänsterpartiet	24
C	Centerpartiet	24
KD	Kristdemokraterna	19
MP	Miljöpartiet de gröna	18
L	Liberalerna	16
	Partilös	2
		349

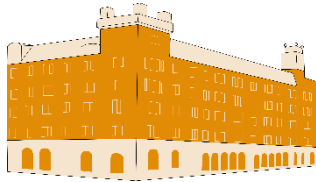

Riksdagens uppgifter

”Riksdagen stiftar lag, beslutar om skatt till staten och bestämmer hur statens medel ska användas. Riksdagen granskar rikets styrelse och förvaltning” RF 1 kap 4 §

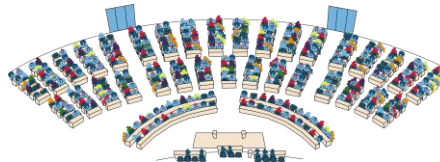

Beslutar om lagar

Kontrollerar regeringen

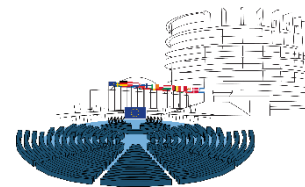
Sveriges riksdag

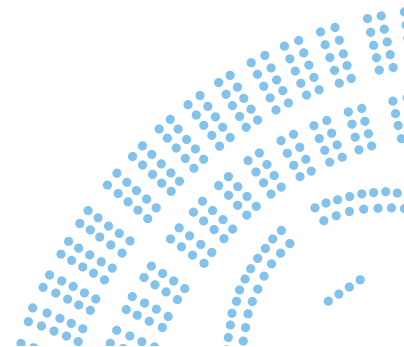
Deltar i beslut om utrikespolitiken

Beslutar om statsbudgeten

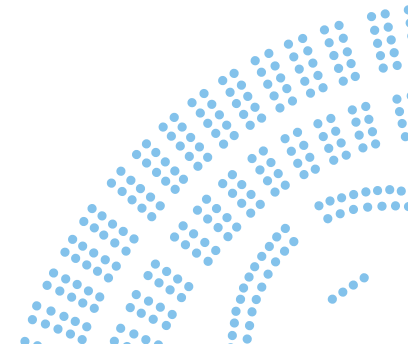

Arbetar med EU-frågor

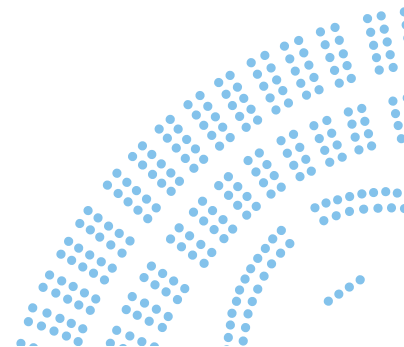
Arbetsveckan

Kl	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
9				Utskotts- sammanträden	Interpellations- debatt
10		Utskotts- sammanträden	Ärendedebatt och beslut	Ärendedebatt och beslut / interpellations- debatt	
11					EU-nämnden
12	Ledamöterna arbetar på hemorten	Interpellations- debatter			
13					
14		Partigrups- möten		Frågestund	
15					
16		Ev. fortsatta interpellations- debatter	Votering	Votering	
17			Ev. fortsättning (senast till 23.00)	Ev. fortsättning (senast till 23.00)	

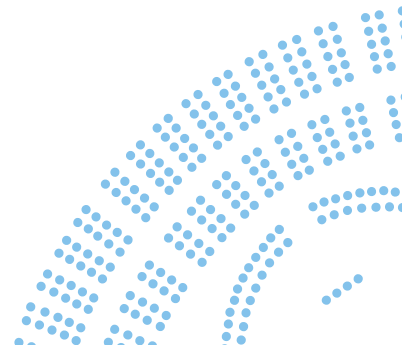
Olika typer av förslag och initiativ

- Propositioner och skrivelser från regeringen
- Framställningar och redogörelser
- Utskottsinitiativ
- Motioner (fristående- och följdmotioner)
- Olika förslag från EU

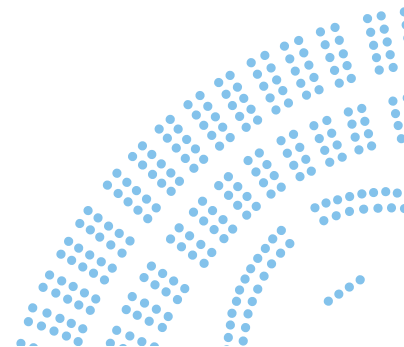
Hur hanteras förslagen?

- Lämnas in till kammarkansliet
- Motionstider och motionsrätt samt den allmänna motionstiden
- Granskning av motioner
- Ärendet hänvisas till ansvarigt utskott för behandling och beredning

Utskottens roll

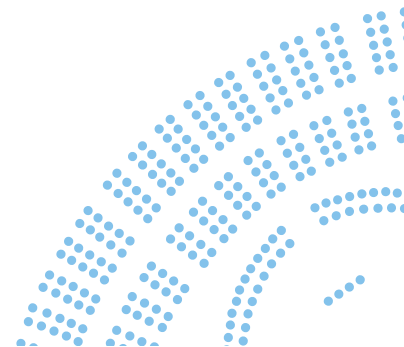
- Alla ärenden måste beredas i ett utskott innan beslut kan fattas i kammaren, det så kallade beredningstvånget
- Ett utskott måste behandla de ärenden som utskottet får från kammaren, det så kallade behandlingstvånget

Utskottens roll i riksdagsarbetet

Riksdagen stiftar lag, beslutar om skatt till staten och bestämmer hur statens medel ska användas. Riksdagen granskar rikets styrelse och förvaltning (RF 1 kap 4 §)

- Portalparagrafen i RF som beskriver den s.k. lagstiftningsmakten, finansmakten och kontrollmakten
- Och det är utskotten som bereder riksdagsbesluten om lag och budget samt kontrollerar regering och riksdagsmyndigheter
- Utskotten har en grundlagsfäst uppgift att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut inom sina resp. ämnesområden (4 kap. 8§ RF)
- Finansutskottet och konstitutionsutskottet nämns i regeringsformen
- 15 utskott med 17 ledamöter i varje

Utskotten

Arbetsmarknads-
utskottet **AU**

Civil-
utskottet **CU**

Finans-
utskottet **FIU**

Försvars-
utskottet **FöU**

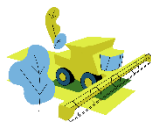
Justitie-
utskottet **JuU**

Konstitutions-
utskottet **KU**

Kultur-
utskottet **KrU**

Miljö och jordbruks-
utskottet **MJU**

Närings-
utskottet **NU**

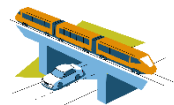
Skatte-
utskottet **SkU**

Socialförsäkrings-
utskottet **SfU**

Social-
utskottet **SoU**

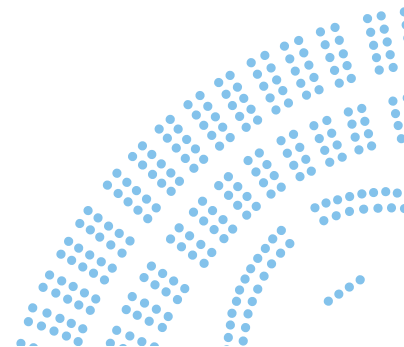
Trafik-
utskottet **TU**

Utbildnings-
utskottet **UbU**

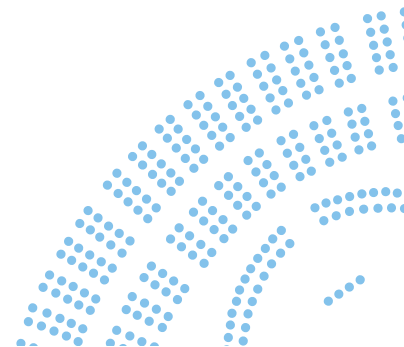

Utrikes-
utskottet **UU**

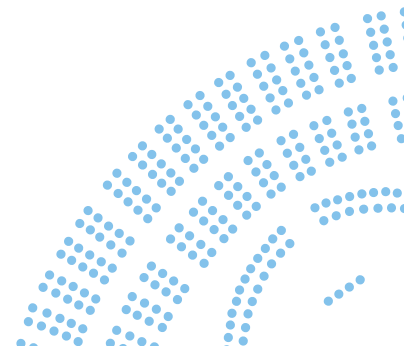
Mandatfördelningen i ett utskott (utom i 4)

S	Socialdemokraterna	5
SD	Sverigedemokraterna	4
M	Moderata samlingspartiet	3
V	Vänsterpartiet	1
C	Centerpartiet	1
KD	Kristdemokraterna	1
MP	Miljöpartiet de gröna	1
L	Liberalerna	1
		17

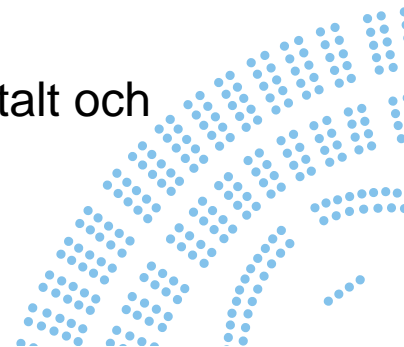
Ärendeberedningen i utskottet

- Steg 1: beredning (minst två tillfällen)
- Steg 2: justering (beslut)
- Alltså minst två beredningstillfällen i ett ärende innan utskottet fattar beslut (=justerar betänkandet)
- Kansliet har tagit fram en föredragningspromemoria som skickas ut med kallelsen till sammanträdet för det första beredningstillfället
- Ledamöterna stämmer av partiets inställning i sina respektive partigrupper
- Vid det **första** beredningstillfället: alla partier redovisar hur de ställer sig till **samtliga** förslag i ärendet (proposition, motioner)

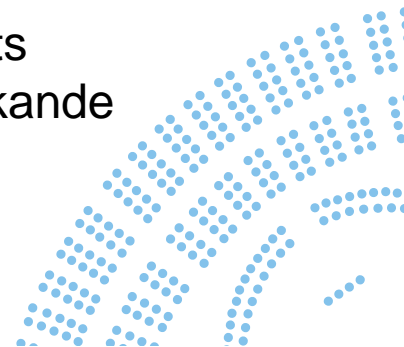
Ärendeberedningen (forts)

- Vid det **andra** beredningstillfället: kansliet har tagit fram utkast till ställningstaganden, eventuella utestående frågor tas upp
- Till justeringssammanträdet har kansliet tagit fram ett utkast till fullständigt betänkande (alt. utlåtande, yttrande) inkl. reservationer osv.
- Vid justeringssammanträdet kan ledamöterna anmäla sig till debatten i kammaren
- Efter justering ska betänkandet tryckas, tillgängliggöras digitalt och bordläggas

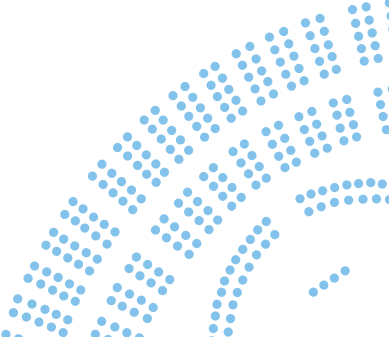

Hur beslut fattas i utskotten

- Beslut vid ett utskottssammanträde fattas i princip under samma former som i kammaren, en omröstning inom utskotten ska ske öppet
- Någon formell votering behöver inte äga rum, dvs. omröstningen sker oftast formlöst. Det måste dock stå klart vilken mening varje ledamot har. Vid lika röstetal är det ordförandens mening som gäller
- En ledamot som har förlorat vid en omröstning får i utskottets betänkande eller utlåtande lämna en reservation med ett yrkande

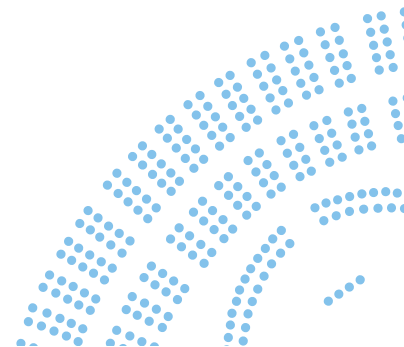

Hur beslut fattas i utskotten (forts.)

- Majoritetsregeln tillämpas om inte annat framgår av RO. Om fler än två förslag ställs mot varandra i utskottet kan en ledamot i första hand stödja ett av förslagen och i andra hand, med bibehållen reservationsrätt, stödja ett annat förslag om det första faller bort
 - Lika röstetal
 - Ordförandens uppgift att reda ut
 - Särskilda yttranden är en röstförklaring
-

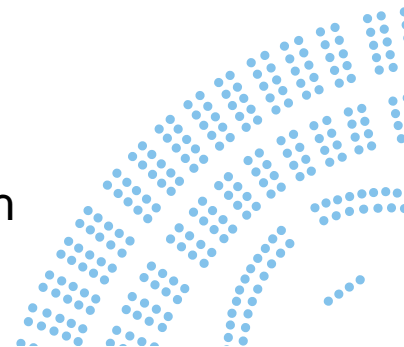
Andra frågor som kan komma upp

- Utskottet får ge ett annat utskott tillfälle att yttra sig i ärende eller fråga som berör det andra utskottets ämnesområde
- Begäran om information från myndigheter och/eller regeringen (minoritetsskydd i vissa lägen)
- Beredningskrav och krav på yttrande från Lagrådet när utskottet själv tar fram förslag till lagstiftning

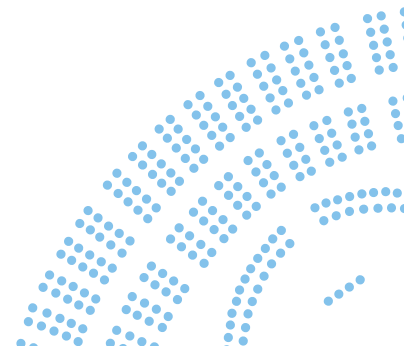
Utskottssammanträden

- Kallelse till sammanträde skickas elektroniskt via den digitala mötestjänsten – alla ledamöter och suppleanter får e-post när handlingarna finns tillgängliga i datorn och pekplattan
- Fysisk närvaro
- Huvudregel sammanträde inom stängda dörrar
- Återhållsamhet och tystnadsplikt
- Kan också ha offentliga sammanträden
- Man kan följa utskottens och EUN:s arbete på intranätet och riksdagen.se

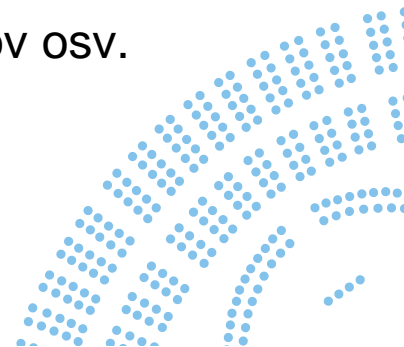
Kansliets arbete

- Planerar utskottets arbete och planerar in ärendena i utskottet och kammaren. Innebär bl.a. kontakt med departement, samråd med presidiet och kammarkansliet
- Process- och formaliafrågor identifieras och diskuteras löpande med presidiet
- Avstämningar av praktisk natur, främst med presidiet
- Förbereder och genomför offentliga sammanträden
- Resor och besök

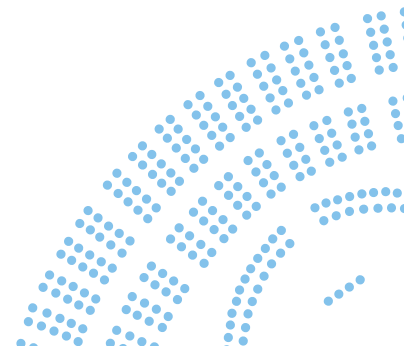
Kansliets arbete (forts.)

- Sortera motioner
- Ta fram underlag (föredragningspromemoria) inför beredning
- Sammanfattning av förslag (prop. och motioner), faktaunderlag, redovisning av pågående arbete, riksdagens tidigare ställningstaganden m.m. Använder digitala skrivstödet Skutt
- Ta fram utkast till utskottsbetänkande inför justering, trycklov osv.

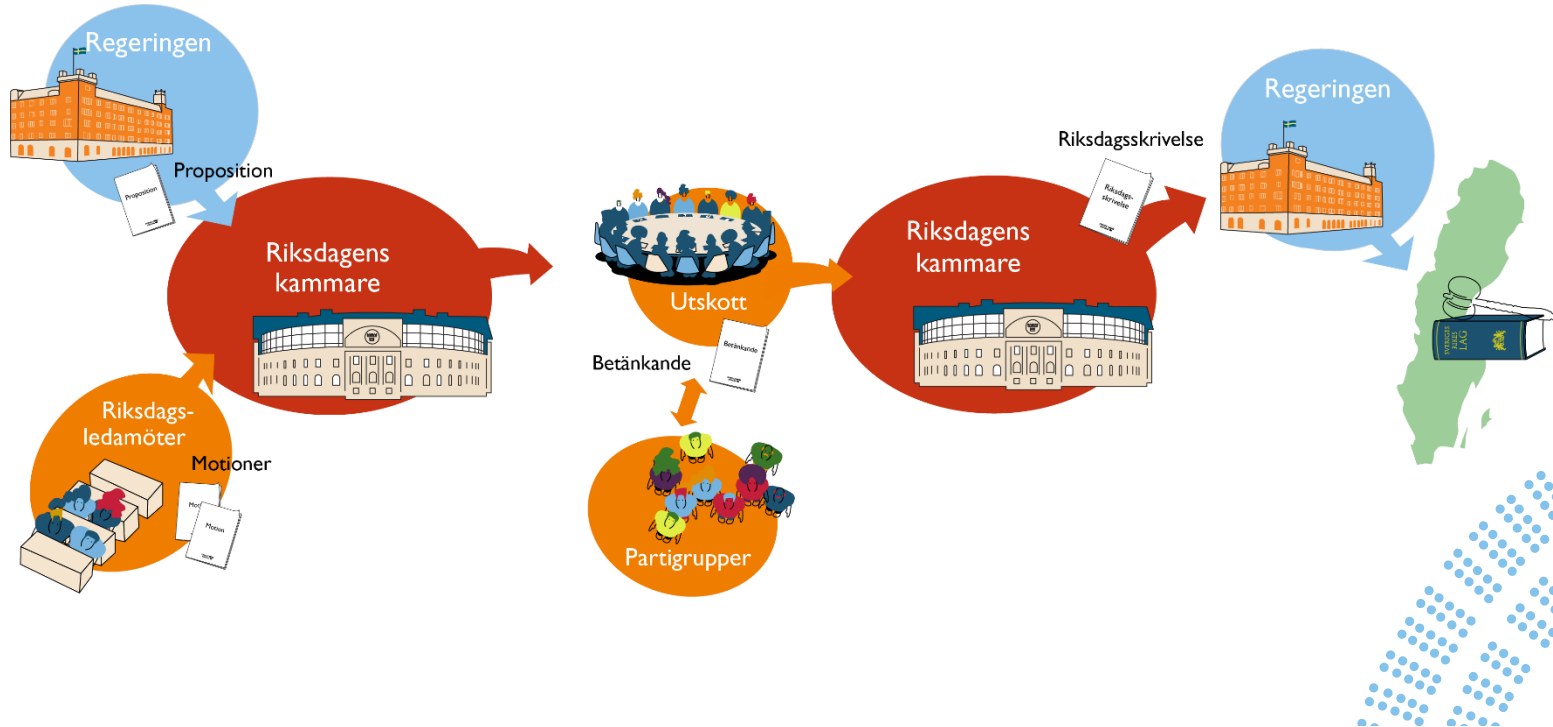

Utskottsinitiativ

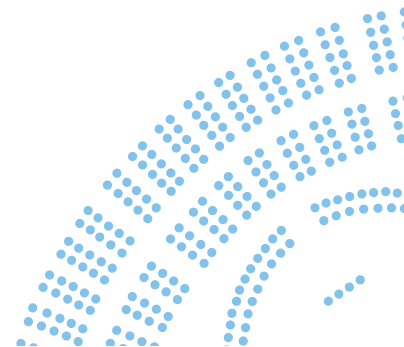
- Alla utskott får väcka förslag hos riksdagen inom sitt ämnesområde
- Ett initiativ kan tas t.ex. för att snabbt korrigera felaktighet i lagstiftning
- Utskottsinitiativen har ökat markant på senare år och till viss del kommit att tillämpas på ett sätt som inte var avsett

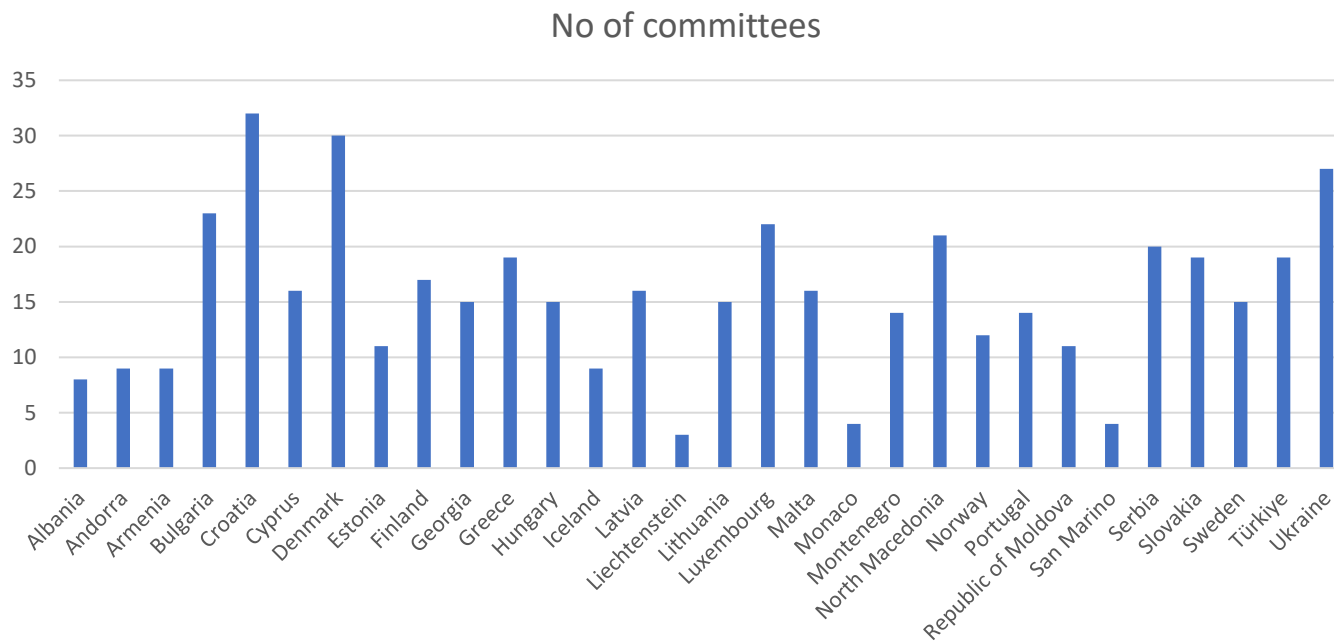
Från förslag till lag

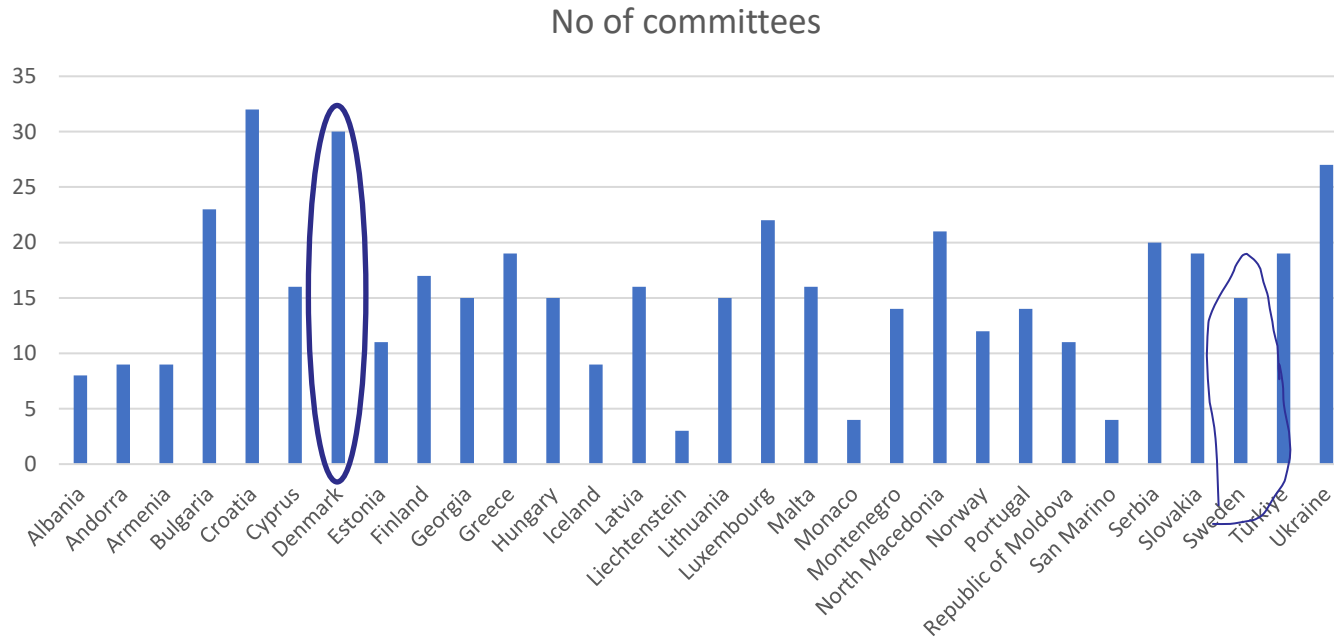
Svenska (och danska) utskottsväsendet i jämförande belysning

Antal utskott i enkammarparlament i Europa

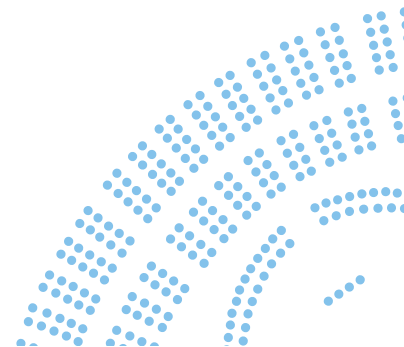
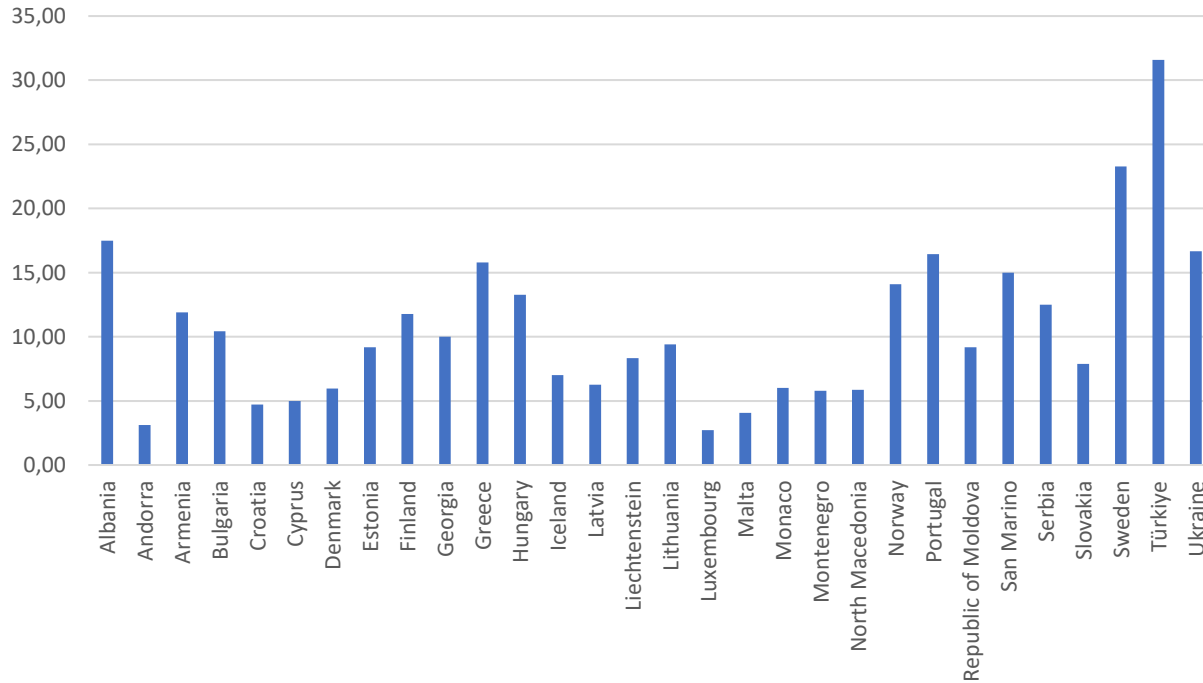

Antal utskott i enkammarsparlament i Europa

Antal ledamöter per utskott i enkammarparlament i Europa

Members per committee

Jämförelse Sverige Danmark

Sverige

Antal utskott: 15 (+EUN)

Riksdagsledamöter: 349
(exkl. ministrar)

Utskottsledamöter: 17

Partigrupper: 8

Antal valkretsar: 29

Danmark

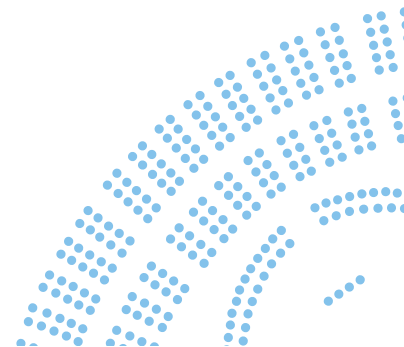
Udvalg: 30

Folketingsmedlemmer: 179
(inkl. ministrar)

Udvalgsmedlemmer: 29

Folketingsgrupper: 16

Valgkretser: 92+10

Svenska utskottens karaktärsdrag

- Fackutskott (behandlar både lag, budget och uppföljning inom ett politikområde)
- Stark formell ställning (utskottsinitiativ, rätt att föreslå ändring i propositioner, kontrollerar sin dagordning, m.m.)
- Minoriteter lämnar reservationer
- Berednings- och behandlingsskyldighet
- Sammanträden bakom stängda dörrar, men informationsinhämtning kan ske offentligt
- Partiproportionell sammansättning, inklusive ordförandeposter

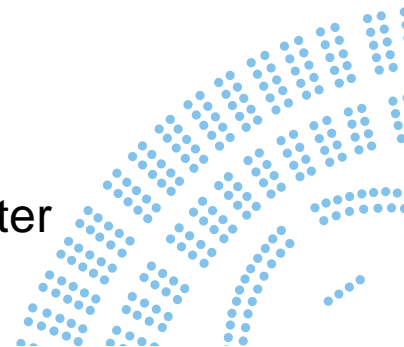
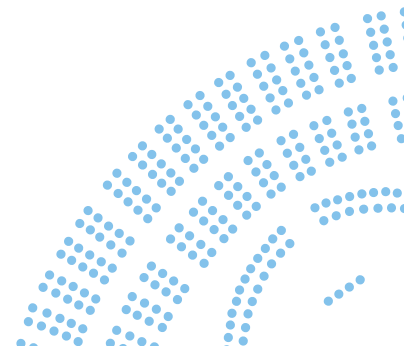
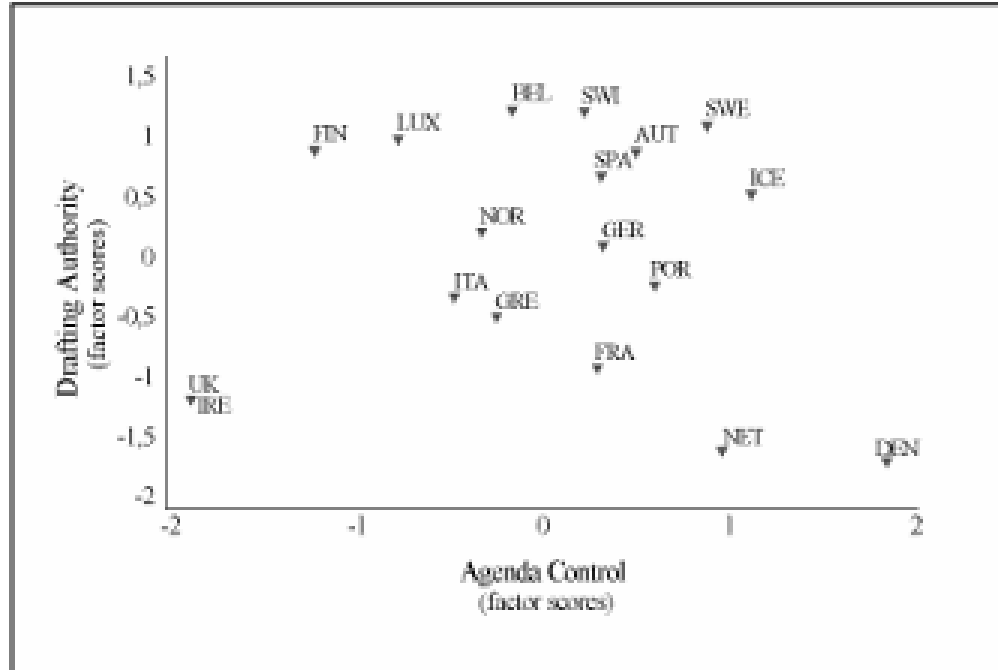

Figure 3.1: Dimensions of Committee Power

Ledamotsroll i riksdagens utskott

- Utskotten sammanträder samtidigt på fasta tider (i stort sett varje tisdag och torsdag förmiddag) vilket gör att man i praktiken bara kan vara ordinarie ledamot i ett utskott
- Eftersom antalet ordinarie platser inte ”räcker till” för alla blir några s k arbetande suppleanter (i princip alla får alltså en utskottsstillhörighet)
- Ledamöterna blir som regel partiets talespersoner inom ett område som utskottet ansvarar för: vilket definierar en roll inom partiet och utåt
- Ledamöterna förväntas företräda partiet i sitt utskottsarbete och inte i så hög grad sin valkrets
- Valkretsframträdandet sker i stället inte minst inom ramen för allmänna motionstiden

